

UPPHANDLINGSRAPPORT

Svenska småbolagsfonder

Innehåll

1. Sammanfattning	4
2. Fondtorgsnämndens uppdrag	7
2.1 Tolkningar av centrala begrepp i lagen	
2.2 Genomförda upphandlingar	
2.3 Sammanfattning av genomförda upphandlingar	
3. Upphandlingsprocessen	15
3.1 Fondtorgsnämndens marknadsdialog	
3.2 Förberedande analys	
3.3 Framtagande av upphandlingsdokumentation	
3.4 Annonsering av upphandling	
3.5 Krav, utslutningsgrunder och utvärdering	
3.6 Beslut	
3.7 Allokering och avregistrering	
3.8 Löpande granskning och utvärdering	
4. Kategorin svenska småbolagsfonder före upphandling	21
4.1 Fondutbud	
4.2 Avgifter	
4.3 Avkastning	
4.4 Hållbarhet	
5. Resultat av upphandlingen	24
5.1 Upphandlingens omfattning	
5.2 Inkomna anbud	
5.3 Kravuppfyllnad	
5.4 Utvärdering av anbud	
5.5 Tilldelningsbeslut	
5.6 Kvalitet och pris	
5.7 Fondfakta	
6. Förändring av kategorin	40
6.1 Kvalitet, risk och avkastning	
6.2 Avgifter	
6.3 Hållbarhet	
6.4 Valfrihet	
7. Fondtorgsnämndens slutsatser	44

1. Sammanfattning

Fondtorgsnämnden offentliggjorde den 28 maj 2026 beslut om tilldelning i upphandlingen av aktivt förvaltade svenska aktiefonder, med huvudsaklig inriktning mot investeringar i småbolag till premiepensionens fondtorg. Beslutet berör cirka 181 000 sparare med ett samlat kapital per den 31 mars 2026 om cirka 34 miljarder kronor.

10 fondförvaltare får möjlighet att teckna avtal gällande totalt 10 fonder på premiepensionens fondtorg. Fem av dessa fonder är nya på fondtorget och fem fonder fanns sedan tidigare med i utbudet.

För pensionsspararna innebär upphandlingen att fonderna i kategorin nu genomgått en omfattande kontroll och håller hög kvalitet samt att miniminivån avseende hållbarhet i fonderna har höjts. Samtidigt har den genomsnittliga årliga avgiften för fonderna i kategorin minskat med 42 procent från 0,339 till 0,197 procent.

Fonderna som upphandlas ska enligt lag vara lämpliga, kontrollerbara, hållbara, kostnadseffektiva och av hög kvalitet. Dessutom ska utbudet på fondtorget innebära valfrihet för pensionsspararna. Målsättningen är att säkerställa ett fondutbud av hög kvalitet till konkurrenskraftiga kostnader och därmed skapa förutsättningar för en tryggare och högre premiepension. Fondtorgsnämnden kan konstatera att det inkommit tillräckligt många anbud av hög kvalitet i upphandlingen för att möjliggöra ett slutresultat som lever upp till lagkraven.

De fondförvaltare och fonder som får tilldelning är:

- **AMF Fonder**
AMF Aktiefond Småbolag
- **Carnegie Fonder AB**
D&G Småbolag
- **Cicero Fonder**
Aktiespararna Småbolag Edge (Ny)
- **Cliens Kapitalförvaltning AB**
Cliens Småbolag (Ny)
- **Danske Investment Management A/S**
Danske Invest SICAV Sverige Småbolag Class SI (Ny)
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Svenska Småbolag A1
- **Lannebo Kapitalförvaltning AB**
Lannebo Småbolag
- **Nordea Funds Ltd**
Nordea Småbolagsfond Sverige (Ny)
- **SEB Funds AB**
SEB Sverigefond Småbolag (Ny)
- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige

2. Fondtorgsnämndens uppdrag

Fondtorgsnämnden är en statlig myndighet med uppgift att upphandla, granska och kvalitetssäkra fonder i det svenska premiepensionssystemet.

För att tillvarata spararnas intressen ställs höga krav på de fonder och fondförvaltare som deltar på fondtorget. Utvärderingen och granskningen av fonder och fondförvaltare, såväl under som efter upphandling, syftar till att erbjuda ett kostnadseffektivt

FÖR ATT TILLVARATA SPARARNAS INTRESSEN STÄLLS HÖGA KRAV PÅ DE FONDER OCH FONDFÖRVALTARE SOM DELTAR PÅ FONDTORGET

pensions sparande av hög kvalitet som bidrar till en tryggare och högre pension.

Fonderna på det upphandlade fondtorget ska vara lämpliga för premiepensionssystemet, kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara och av hög kvalitet. Dessa krav fastställs i den lag som reglerar Fondtorgsnämndens upphandlingar av fonder. Premiepensionssystemet och fondutbudet ska också präglas av valfrihet, där spararen har möjlighet att påverka sin risknivå och placeringsinriktning på förvaltningen av sin premiepension.

Fondtorgsnämnden övervakar fondtorget och kommer att upphandla nya fonder då fondavtal löper ut. Fondtorgsnämnden utvärderar även kontinuerligt utbudet på fondtorget och följer fondbranschens utveckling i stort. Omvärldsfaktorer och förändring i fondbranschen kan skapa behov av upphandlingar av nya kategorier som idag inte finns representerade på fondtorget.

2.1 Tolkningar av centrala begrepp i lagen

Av lagen om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg framgår att de fonder som upphandlas ska vara kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara, av hög kvalitet samt lämpliga för premiepensionssystemet.

Eftersom dessa begrepp saknar entydiga definitioner har Fondtorgsnämnden, med stöd av förarbeten, akademisk forskning och branschpraxis, tolkat lagens krav om att fonderna ska vara kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara, lämpliga och av hög kvalitet. Tolkningarna har gjorts utifrån premiepensionssystemets särskilda förutsättningar.

Fondtorgsnämnden har på motsvarande sätt även tolkat Socialförsäkringsbalkens krav om att premiepensionssystemet ska erbjuda valfrihet genom att spararen ska kunna påverka placeringsinriktning och risknivå i sitt sparande.

Dessa tolkningar ligger till grund för utformningen av varje enskild upphandling och tillhörande upphandlingsdokumentation och syftar till att säkerställa att de fonder som upphandlas bidrar till en tryggare och högre premiepension. Tolkningarna kan komma att utvecklas över tid och anpassas efter olika fondkategorier.

2.1.1 Fonderna ska vara lämpliga

En lämplig fond ska bidra till att målen för systemet uppnås samt till ett högt förtroende för premiepensionssystemet och de aktörer som verkar inom det.

2.1.2 Fonderna ska vara kostnadseffektiva – aktiv förvaltning

En aktivt förvaltd fond anses vara kostnadseffektiv om förvaltningen förväntas ha en förmåga att generera överavkastning efter avgifter samt att den uppfyller övriga lagkrav enligt Fondtorgsnämndens tolkningar inom kvalitet, hållbarhet, kontrollerbarhet samt lämplighet.

2.1.3 Fonderna ska vara kostnadseffektiva – passiv förvaltning

En passivt förvaltd fond anses vara kostnadseffektiv om förvaltningen till en låg avgift förväntas ha en förmåga att generera avkastning före avgifter i linje med sitt jämförelseindex samt att den uppfyller övriga lagkrav enligt Fondtorgsnämndens tolkningar inom kvalitet, hållbarhet, kontrollerbarhet samt lämplighet.

2.1.4 Fonderna ska vara av hög kvalitet

Fonder av hög kvalitet förvaltas av kompetent personal verksam i en, för den valda investeringsinriktningen, relevant organisation. Förvaltningen karaktäriseras av en väletablerad investeringsfilosofi och en väldefinierad investeringsprocess, med hållbarhet genomgående i åtanke, som båda efterlevs och omsätts i praktiken. Genom detta möjliggörs långsiktigt hög riskjusterad avkastning vilket i förlängningen bidrar till en tryggare och högre pension.

2.1.5 Fonderna ska vara hållbara

En hållbar fond är en fond som systematiskt integrerar hållbarhetsaspekter i investeringsprocessen, tar ett aktivt ägaransvar och som iakttar vad som följer av sådana internationella överenskommelser som Sverige har ingått och som rör frågor om hållbarhet.

2.1.6 Pensionssystemet ska erbjuda valfrihet

Fondtorgsnämnden tolkar detta som att fondtorget genom ett brett utbud av fondkategorier med olika inriktning ska ge spararna möjlighet att sätta samman en portfölj med önskad risknivå och genom medvetna val kunna uppnå diversifieringseffekter. I utformningen av utbudet måste Fondtorgsnämnden väga

valfrihet mot de andra lagstadgade kraven på kostnadseffektivitet, lämplighet, kontrollerbarhet, kvalitet och hållbarhet.

2.1.7 Kontrollerbara

En kontrollerbar fond är en fond som är transparent, inte har en så hög grad av komplexitet att Fondtorgsnämnden saknar möjlighet att med rimliga insatser granska den på ett tillfredsställande sätt i enlighet med de krav och villkor som myndigheten ställer, och vars förvaltare aktivt bidrar till myndighetens granskningsarbete.

2.2 Genomförda upphandlingar

Fondtorgsnämnden har per den 28 maj 2026, genomfört 10 upphandlingar inom ramen för arbetet med att etablera ett kvalitetssäkrat och upphandlat fondutbud på premiepensionens fondtorg.

De genomförda upphandlingarna omfattar aktivt förvaldade europeiska aktiefonder, globala och europeiska indexfonder, nordiska aktiefonder, nordiska aktiefonder med inriktning mot småbolag, svenska aktiefonder, svenska indexfonder, globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag samt som redovisas i denna rapport, svenska och europeiska småbolagsfonder.

Upphandlingarna avser aktivt och passivt förvaldade aktiefonder över flera geografiska marknader och marknadssegment. För sju av upphandlingarna har de upphandlade fonderna helt eller delvis implementerats på fondtorget, medan implementeringen av de aktivt förvaldade globala aktiefonderna ännu inte har påbörjats, eftersom upphandlingen har begärts överprövad vid tidpunkten för denna rapport. Nedan presenteras en översikt av de genomförda upphandlingarna.

2.2.1 Aktivt förvaldade europeiska aktiefonder - stora och medelstora bolag

Fondtorgsnämndens första upphandling gällde aktivt förvaldade europeiska aktiefonder med fokus på stora och medelstora bolag. Upphandlingen slutfördes den 25 mars 2024 och resulterade i att sex fonder valdes ut, med ett sammanlagt förvaltad kapital på 11 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 56 procent, från 0,48 till 0,21 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som överstiger de tidigare anslutna fondernas med cirka 1,5 procentenheter.

Förvalt kapital vid tilldelning: 11 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 6

2.2.2 Globala indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av passivt förvaltade globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 31 oktober 2024. Upphandlingen resulterade i att sex fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvalt kapital om cirka 51 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 58 procent, från 0,143 till 0,046 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som varit cirka 0,12 procentenheter lägre än för de tidigare anslutna fonderna.

Förvalt kapital vid tilldelning: 51 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 6

2.2.3 Europeiska indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av passivt förvaltade europeiska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 31 oktober 2024. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvalt kapital om 16 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 66 procent, från 0,135 till 0,046 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som överstiger de tidigare anslutna fondernas med cirka 0,29 procentenheter.

Förvalt kapital vid tilldelning: 16 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 4

2.2.4 Nordiska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av nordiska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 19 februari 2025. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltad kapital om 8,8 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 37 procent, från 0,326 till 0,204 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltad kapital vid tilldelning: 8,8 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 4

2.2.5 Nordiska aktiefonder med inriktning mot småbolag

Upphandlingen av nordiska aktiefonder med inriktning mot småbolag avslutades den 19 februari 2025. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltad kapital om 9 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 53 procent, från 0,515 procent till 0,244 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltad kapital vid tilldelning: 9 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 4

2.2.6 Svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 27 augusti 2025. Upphandlingen resulterade i att tio fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltad kapital om 91,5 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 49 procent, från 0,303 till 0,154 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltad kapital vid tilldelning: 91,5 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 10

2.2.7 Svenska indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av svenska indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 27 augusti 2025. Upphandlingen resulterade i att fem fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltad kapital om 65 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 70 procent, från 0,129 till 0,039 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltad kapital vid tilldelning: 65 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 5

2.2.8 Globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 24 februari 2026. Upphandlingen resulterade i att 14 fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltad kapital om drygt 200 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 50 procent, från 0,371 till 0,186 procent.

Upphandlingen har begärts överprövad och implementeringen av de upphandlade fonderna har därför ännu inte påbörjats vid tidpunkten för denna rapport.

Förvaltad kapital vid tilldelning: 200 mrd SEK

Antal upphandlade fonder: 14

2.3 Sammanfattning av genomförda upphandlingar

Genom upphandling inom såväl aktivt förvaltade som passivt förvaltade aktiefonder, över flera geografiska marknader och marknadssegment, har ett mer kvalitetssäkrat, kostnadseffektivt och ändamålsenligt fondutbud etablerats på premiepensionens fondtorg. Sammanlagt har, per den 28 maj 2026, 10 upphandlingar

genomförts. Sammanfattningen omfattar även upphandlingen av aktivt förvaltade globala aktiefonder, där implementeringen av de upphandlade fonderna ännu inte påbörjats till följd av att upphandlingen begärts överprövad.

Ett genomgående resultat av upphandlingarna är betydande avgiftssänkningar inom samtliga kategorier. De genomsnittliga avgifterna har minskat med mellan 37 och 70 procent, vilket bidrar till lägre kostnader för pensionsspararna och förbättrade förutsättningar för långsiktig kapitaltillväxt. Avgiftssänkningarna är särskilt tydliga inom indexförvaltade kategorier, där konkurrensutsättningen har resulterat i mycket låga avgiftsnivåer.

Inom de första upphandlade kategorierna indikerar hittillsvarande utfall även en förbättrad avkastning i förhållande till tidigare anslutna fonder. Även om jämförelseperioden är begränsad, visar resultaten att upphandlingsmodellen har potential att inte bara sänka kostnader utan även bidra till förbättrad riskjusterad avkastning.

Fondutbudet syftar till att erbjuda pensionsspararna ett brett spektrum av valmöjligheter som möjliggör individuella anpassningar utifrån olika sparprofiler och riskpreferenser. Sammantaget visar genomförda upphandlingar att Fondtorgsnämndens arbete bidrar till ett fondutbud som kombinerar kostnadseffektivitet, kvalitet och valfrihet. Resultaten ger stöd för den fortsatta inriktningen mot upphandlade fonder som ett centralt verktyg för att säkerställa högre och tryggare premiepensioner.

3. Upphandlingsprocessen

Fondtorgsnämndens upphandlingsprocess är central i arbetet med upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg. Processen är framtagen för att upphandla och utvärdera fonder, avseende de i lag fastställda kraven om lämplighet, hållbarhet, kontrollerbarhet, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Detta kapitel syftar till att ge en överskådlig och förenklad bild av Fondtorgsnämndens upphandlingsprocess för allmänheten att kunna ta del av. Det innebär att kapitlet innehåller förkortade beskrivningar och exempel från upphandlingsdokumentationen i den aktuella upphandlingen. Om beskrivningar i denna rapport är förenklade på ett sätt så att uppgifter skulle kunna uppfattas som motstridiga i jämförelse med vad som anges i upphandlingsdokumentationen är det alltid de annonserade upphandlingsdokumenten som är styrande.

3.1. Fondtorgsnämndens marknadsdialog

Fondtorgsnämnden har enligt lag ett uppdrag att kontinuerligt kommunicera med fondförvaltare, branschorganisationer och andra marknadsaktörer.

Syftet med marknadsdialogen är bland annat att, utifrån myndighetens behov, öka kunskapen om de fonder och fondförvaltare som finns på marknaden och vad de kan erbjuda. Genom att inhämta synpunkter från fondförvaltare kan myndigheten också ställa bättre och mer ändamålsenliga krav och villkor vid upphandlingarna. Vidare får myndigheten möjlighet att informera fondförvaltarna om myndighetens behov och önskvärt resultat, sprida information och inhämta synpunkter från fondförvaltarna. På detta sätt kan en dialog även bidra till att fondförvaltarna vid en senare upphandling lämnar anbud som i högre grad motsvarar det som efterfrågas av myndigheten. Genom en kontinuerlig dialog mellan myndigheten och marknadsaktörer förbereds marknaden inför kommande upphandlingar, vilket är ämnat att skapa förtroende och förutsättningar för ett brett samförstånd.

Dialogen sker i överensstämmelse med grundläggande principer för offentlig upphandling och den information som Fondtorgsnämnden delger branschaktörer offentliggörs även på myndighetens webbplats ftn.se.

Dialogen kan föras på olika sätt, exempelvis genom möten, diskussionsforum, externa remisser eller genom att skicka ut frågeställningar i syfte att inhämta viss information, så kallade *Request For Information, RFI*.

3.2. Förberedande analys

Fondtorgsnämnden beslutar om en övergripande upphandlingsplan för fondtorget. Planen innehåller information om vilka upphandlingar som är planerade att genomföras nästföljande år. Upphandlingsplanen uppdateras årligen och presenteras för marknaden.

Inför varje enskild upphandling utvärderas den fondkategori som ska upphandlas utifrån utbud av fonder med relevant inriktning, pensionsspararnas efterfrågan, tillämpade förvaltningsstrategier, med mera. Analysen som görs i detta skede ligger till grund för utformningen av upphandlingsdokumentationen i den specifika upphandlingen.

**FÖR ATT ETT ANBUD
SKA UTVÄRDERAS
KRÄVS ATT FONDEN
UPPFYLLER SAMTLIGA
OBLIGATORISKA
KRAV SOM STÄLLS I
UPPHANDLINGEN**

3.3. Framtagande av upphandlingsdokumentation

Innan en upphandling annonseras utformas upphandlingsdokumentationen. Fondtorgsnämnden fastställer en upphandlingsspecifikation för varje upphandling utifrån de förutsättningar som gäller i den enskilda upphandlingen.

Upphandlingsdokumentationen är relativt omfattande och beskriver bland annat de allmänna förutsättningarna för upphandlingen och den utvärderingsmodell som kommer att tillämpas. Den innehåller frågor till de fondförvaltare som deltar i upphandlingen om till exempel förvaltningsverksamhet, finansiell stabilitet, riskhantering, transparens och tillgänglighet av data. Innan upphandlingen annonseras fattar Fondtorgsnämnden beslut om att godkänna upphandlingsdokumentationen inklusive fondavtal med bilagor.

3.4. Annonsering av upphandling

Upphandlingarna av fonder till premiepensionens fondtorg annonseras via upphandlingsplattformen e-Avrop. Efter annonsering följer en period då anbudsgivare kan inkomma med anbud. Längden på denna tidsperiod varierar mellan upphandlingar. Frågor om upphandlingen kan ställas fram till tio dagar innan tidsfristen för inlämnande av anbud löper ut och dessa besvaras löpande via e-Avrop, fram till och med sex dagar innan anbudstiden löper ut.

3.5. Krav, uteslutningsgrunder och utvärdering

3.5.1. Kontroll av kravuppfyllnad

Anbudsöppningen utgör starten på prövningen och utvärderingen av anbudet. Den första delen innebär kontroll av uppfyllnad av obligatoriska krav. Fondtorgsnämndens kansli kontrollerar att inkomna anbud är kompletta, att anbudsavgiften är betald och att anbudet möter såväl generella som upphandlingsspecifika obligatoriska krav samt att det inte föreligger några uteslutningsgrunder.

Uteslutningsgrund kan exemplifieras med att fondförvaltaren eller kapitalförvaltaren dömts för vissa typer av ekonomisk brottslighet eller att fondförvaltaren otillbörligen försöker snedvräda konkurrensen eller påverka den upphandlande myndighetens beslutsprocess.

För att ett anbud ska utvärderas krävs att fonden uppfyller samtliga obligatoriska krav som ställs i upphandlingen och att ingen

Observera att detta är en förenklad beskrivning. De fullständiga och styrande tilldelningskriterierna beskrivs i den annonserade upphandlingsdokumentationen.

uteslutningsgrund föreligger. De anbud som uppfyller kraven utvärderas i nästa fas av upphandlingen.

3.5.2. Kvalitativ och kvantitativ utvärdering

I utvärderingen görs en djupgående kvalitativ och kvantitativ analys som syftar till att bedöma informationen som lämnats i anbudet. De fondförvaltare som bäst uppfyller tilldelningskriterierna kallas till intervjuer. Hur många fondförvaltare som maximalt kan kallas till intervju varierar och framgår av upphandlingsinstruktionerna för respektive upphandling.

Utvärderingskriterierna och dess respektive vikter i utvärderingen framgår av anbudsunderlaget (RFP, Request for Proposal). Under utvärderingen av anbudet bedömer Fondtorgsnämnden bland annat:

Investeringsfilosofin: Investeringsfilosofin ska vara tydlig och beskriva hur förvaltaren strävar efter att skapa mervärde för spararna. Filosofin ska efterlevas och återspeglas i det dagliga arbetet.

Investeringsprocessen: Investeringsprocessen beskriver hur förvaltningen utförs. Varje steg i processen ska beskrivas från idégenerering till portföljkonstruktion, liksom vem som gör vad och med vilka befogenheter. Bevis på disciplin, struktur och repeterbarhet ska uppvisas.

Förvaltarresurser: Både portföljförvaltare och ställföreträdande portföljförvaltare, jämte investeringsteamet, samt alla andra resurser inom organisationen som nyttjas utvärderas. Organisation, mångfald, personalomsättning, kompetensutveckling och företagskultur beaktas.

Investeringsresultat: Resultat utvärderas för att få ett kvitto på att fondförvaltarens process och filosofi fungerar – att förmåga och förutsättningar finns för att skapa avkastning inom vald investeringsinriktning. Utvärderingen består av djupgående kvantitativa analyser som syftar till att verifiera att förvaltningen av fonden går till på det sätt som beskrivs i anbudet och att detta kan observeras i historiska data.

Administration och riskkontroll: Fondförvaltarens organisation av kontrollfunktioner för riskhantering, riskkontroll, regelefterlevnad och revision inklusive förmågan att övervaka och hantera risker inom fonden och förvaltningsorganisationen bedöms.

3.5.3. Intervjumöten

Fondtorgsnämndens kansli gör platsbesök och håller intervjumöten med representanter för anbudsgivaren. Syftet med intervjumötet är att validera den i anbudet lämnade informationen. Intervjuerna kan inte leda till högre poängsättning i upphandlingen men kan resultera i poängavdrag om Fondtorgsnämnden upptäcker att information som lämnats i anbudet inte överensstämmer med till exempel anbudsgivarens organisation, verksamhet eller förvaltning.

3.5.4. Revidering av pris

De fondförvaltare som valts ut till intervjumöten erbjuds efter att dessa ägt rum möjlighet att skriftligen lämna ett reviderat och slutgiltigt erbjudande om ett lägre pris. Det innebär att en fondförvaltare får sänka det pris som initialt angivits i anbudet, men inte höja det.

3.6. Beslut

När utvärderingen i upphandlingen är klar och slutpoäng är fastslagna fattar Fondtorgsnämnden beslut om vilka fondförvaltare som får tilldelning och därmed får teckna fondavtal och erbjuda fonder på premiepensionens fondtorg. Tilldelningsbeslutet offentliggörs via e-Avrop samt på myndighetens webbplats ftn. se. Tilldelningsbeslutet vinner laga kraft efter en avtalsspärr om tio dagar som börjar löpa efter offentliggörandet.

3.7. Allokering och avregistrering

I samband med att en upphandling av en fondkategori annonseras sägs fondavtalen upp för de anslutna fonderna inom kategorin. De uppsagda fonderna finns dock kvar på det anslutna fondtorget till dess att upphandlingen är slutförd.

När upphandlingen är slutförd och tilldelningsbeslutet vunnit laga kraft påbörjas avregistreringen av de uppsagda fonderna som inte tilldelats fondavtal. När fondavtal har ingåtts för de upphandlade fonderna registreras dessa i Pensionsmyndighetens system, om de inte funnits med på fondtorget sedan tidigare och blir därmed valbara för pensionsspararna.

Fördelningsordningen för allokering av kapital innebär att premiepensionsmedlen som ska överföras från avregistrerade fonder fördelas lika mellan upphandlade fonder, dock med vissa undantag. Exempelvis behåller de fonder som sedan tidigare är registrerade på fondtorget och som upphandlats, sitt befintliga

De fullständiga och styrande bestämmelserna om fördelningsordningen finns i upphandlingsinstruktionerna för aktuell upphandling.

kapital. Om befintligt kapital i en fond understiger dess genom fördelningsordningen tilldelade kapital kan fonden erhålla medel upp till samma nivå som övriga upphandlade fonder. Pensionsspararna har alltid möjlighet att välja att byta fonder, vilket innebär att det inte finns någon garanti för hur stort kapital en upphandlad fond tilldelas.

3.7.1. Information till sparare

Efter avslutad upphandling meddelar Pensionsmyndigheten de sparare med placerade medel i fonder som inte längre omfattas av ett fondavtal, att fonden kommer att avregistreras från fondtorget. Den enskilda spararen behöver inte göra ett eget val, utan spararens fondmedel förs automatiskt över till en likvärdig upphandlad fond i motsvarande kategori. En sparare kan när som helst byta fond inom premiepensionen.

Om en sparare investerat i en fond på det befintliga fondtorget som får tilldelning i upphandlingen behöver spararen inte göra någonting då medlen kommer att kvarstå i fonden.

3.8. Löpande granskning och utvärdering

En förutsättning för att en fond ska fortsätta att erbjudas på fondtorget är att den upprätthåller den höga kvalitet som upphandlats, och att fondförvaltarna agerar med spararnas intresse i fokus under hela avtalsperioden.

De upphandlade fonderna granskas och utvärderas utifrån de obligatoriska krav och tilldelningskriterier som specificerats i fondavtalet. Om en fond inte längre lever upp till fondavtalet under avtalsperioden kan det leda till uppsägning.

För att möjliggöra granskning ska fondförvaltaren löpande bistå Fondtorgsnämnden med den information som specificeras i fondavtalet. Insamling av information kommer till exempel att ske via utskickade frågeformulär och vid behov även på begäran av Fondtorgsnämndens kansli.

4. Kategorin svenska småbolagsfonder före upphandling

Den aktuella upphandlingen berör kategorin svenska aktiefonder med huvudsaklig inriktning mot investeringar i småbolag på det befintliga fondtorget. Totalt var drygt 34 miljarder per den 31 mars 2026, placerat i fonderna i denna kategori. Det motsvarar cirka 2,6 procent av det totala kapitalet på fondtorget exklusive AP7 Såfa.

Svenska småbolagsfonder

Fonder på plattformen före upphandling: 14

Antal fonder som ska upphandlas: 10

Totalt kapital: 34 mdr SEK

Andel av totalt kapital (exkl. AP7 Såfa): 2,6 %

4.1. Fondutbud

Per den 31 mars 2026 bestod utbudet av aktivt förvaltade svenska aktiefonder med huvudsaklig inriktning mot investeringar i småbolag på dagens anslutna fondtorg av 14 fonder.

Antalet sparare i fonderna var cirka 180 000 och 96 procent av kapitalet var placerat i de 10 största fonderna.

Fonderna i det befintliga utbudet på fondtorget per den 31 mars 2026:

Fondförvaltare	Fond
AMF Fonder AB	AMF Aktiefond Småbolag
Atle Fund Management AB	Humle Småbolagsfond A
C WorldWide Fund Management S.A.	C WorldWide Sweden Small Cap 1A
Carnegie Fonder AB	Carnegie Småbolagsfond
Carnegie Fonder AB	D&G Småbolagsfond
Evli Fund Management Company Ltd	Evli Swedish Small Cap
Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken Svenska Småbolag A1
Lannebo Kapitalförvaltning AB	Lannebo Småbolag
Lannebo Kapitalförvaltning AB	Öhman Småbolagsfond A
Lannebo Kapitalförvaltning AB	Öhman Sweden Micro Cap
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	Länsförsäkringar Småbolag Sverige Vision A
Skandia Fonder AB	Skandia Småbolag Sverige
Spiltan Fonder AB	Spiltan Småbolagsfond
Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige A

0,339%

DEN LIKAVIKTADE
AVGIFTEN PER DEN 31 MARS
2026

4.2. Avgifter

Per den 31 mars 2026 var den likaviktade genomsnittliga årliga avgiften bland de svenska småbolagsfonderna 0,339 procent, efter Pensionsmyndighetens rabatt, med en spridning från som lägst 0,14 procent till som högst 0,57 procent. Den kapitalviktade avgiften var 0,278 procent.

4.3. Avkastning

De svenska småbolagsfondernas genomsnittliga årliga avkastning, mätt i SEK, de senaste tre åren fram till den sista mars 2025 uppgick till 0,4 procent. Detta kan jämföras med det kategoriindex, Carnegie Small Cap Return Index Sweden, som används i upphandlingen av kategorin. Kategoriindexet hade under samma tidsperiod en genomsnittlig årlig avkastning på -1,1 procent, mätt i SEK.

Under perioden har fonderna haft en spridning i årlig avkastning från som minst -7,5 procent till som mest 9,5 procent. Nio av 14 fonder har haft en genomsnittlig årlig avkastning som överstigit kategoriindex under perioden.

4.4. Hållbarhet

På dagens anslutna fondtorg finns det endast ett krav avseende hållbarhet. Fondförvaltarna ska ha undertecknat, eller omfattas av de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar, Principles for Responsible Investment (PRI). Det är ett fortsatt krav på fondförvaltare på det upphandlade fondtorget.

5. Resultat av upphandlingen

Upphandlingen annonserades den 29 april 2025 och tilldelningsbeslut offentliggjordes den 28 maj 2026. Totalt inkom 19 anbud och av dessa tilldelades 10 fondförvaltare fondavtal för 10 fonder på premiepensionens fondtorg.

5. Resultat av upphandlingen

För fullständiga och styrande bestämmelser i upphandlingen, se upphandlingsdokumentationen.

5.1. Upphandlingens omfattning

Den aktuella upphandlingen avser aktivt förvaltade UCITS-fonder som placerar i svenska aktier med huvudsaklig inriktning mot investeringar i småbolag. Aktiv risk relativt fondens jämförelseindex ska vara minst två procent eller en aktiv andel om minst 60 procent. Fonden ska rapportera i enlighet med SFDR artikel 8 eller 9. Avsikten i enlighet med upphandlingsdokumentationen var att tilldela 10 fondavtal i fondkategorin.

19 st

INKOMNA ANBUD

5.2. Inkomna anbud

Totalt inkom 19 anbud under anbudstiden.

	Fondförvaltare	Fond
1	AMF Fonder AB	AMF Aktiefond Småbolag
2	C WorldWide Fund Management S.A.	C WorldWide Sweden Small Cap
3	Carnegie Fonder AB	Carnegie Småbolagsfond
4	Carnegie Fonder AB	D&G Småbolag
5	Cicero Fonder AB	Aktiespararna Småbolag Edge
6	Cliens Kapitalförvaltning AB	Cliens Småbolag
7	Danske Invest Management A/S	Danske Invest SICAV Sverige Småbolag
8	Evli Fund Management Company Ltd	Evli Swedish Small Cap
9	Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken Svenska Småbolag A1
10	Indecap Fonder AB	Indecap Guide Sverige Småbolag
11	Lannebo Kapitalförvaltning AB	Öhman Småbolagsfond
12	Lannebo Kapitalförvaltning AB	Lannebo Småbolag
13	Lannebo Kapitalförvaltning AB	Öhman Sweden Micro Cap
14	Nordea Funds Ltd	Nordea Småbolagsfond Sverige
15	SEB Funds AB	SEB Sverigefond Småbolag
16	Simplicity AB	Simplicity Småbolag Sverige
17	Skandia Fonder AB	Skandia Småbolag Sverige
18	Spiltan Fonder AB	Spiltan Småbolagsfond
19	Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige

*För fullständig information,
se de annonserade
upphandlingsdokumenten.*

5.3. Kravuppfyllnad

Fondtorgsnämndens kansli kontrollerade samtliga inkomna anbud avseende administrativa krav, uteslutningsgrunder och obligatoriska krav. Samtliga 19 anbud uppfyllde de obligatoriska kraven och omfattades inte av några uteslutningsgrunder. Dessa 19 kvalificerade anbud utvärderades därefter av Fondtorgsnämnden.

5.4. Utvärdering av anbud

I utvärderingen läggs stor vikt vid fondens investeringsfilosofi, investeringsprocess, fondförvaltarens kontrollfunktioner samt det pris som erbjuds. Även fondens förvaltarorganisation och dess investeringsresultat vägs in i utvärderingen.

5.4.1. Intervjumöten

I enlighet med upphandlingsinstruktionen kunde maximalt 18 anbud kallas till intervjumöte. Totalt genomfördes 17 intervjumöten, då ett anbud inte nådde upp till den fastställda lägsta poänggränsen för intervju.

Det övergripande syftet med intervjumötena är att verifiera de svar som fondförvaltaren har lämnat i anbudet.

5.4.2. Revidering av pris

I den avslutande delen av utvärderingsfasen erbjuds intervjuade fondförvaltare möjligheten att sänka det pris som angivits i anbudet. Därefter fastslås de slutgiltiga poäng som ligger till grund för Fondtorgsnämndens tilldelningsbeslut.

Priset reviderades i 11 av 17 anbud.

5.5. Tilldelningsbeslut

Av totalt 19 utvärderade anbud tilldelas 10 fondförvaltare fondavtal med Fondtorgsnämnden gällande 10 fonder. Dessa fondförvaltare och fonder är de som erhållit högst poäng i den sammanvägda utvärderingen av anbuden samt uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen.

De fondförvaltare och fonder som får tilldelning är:

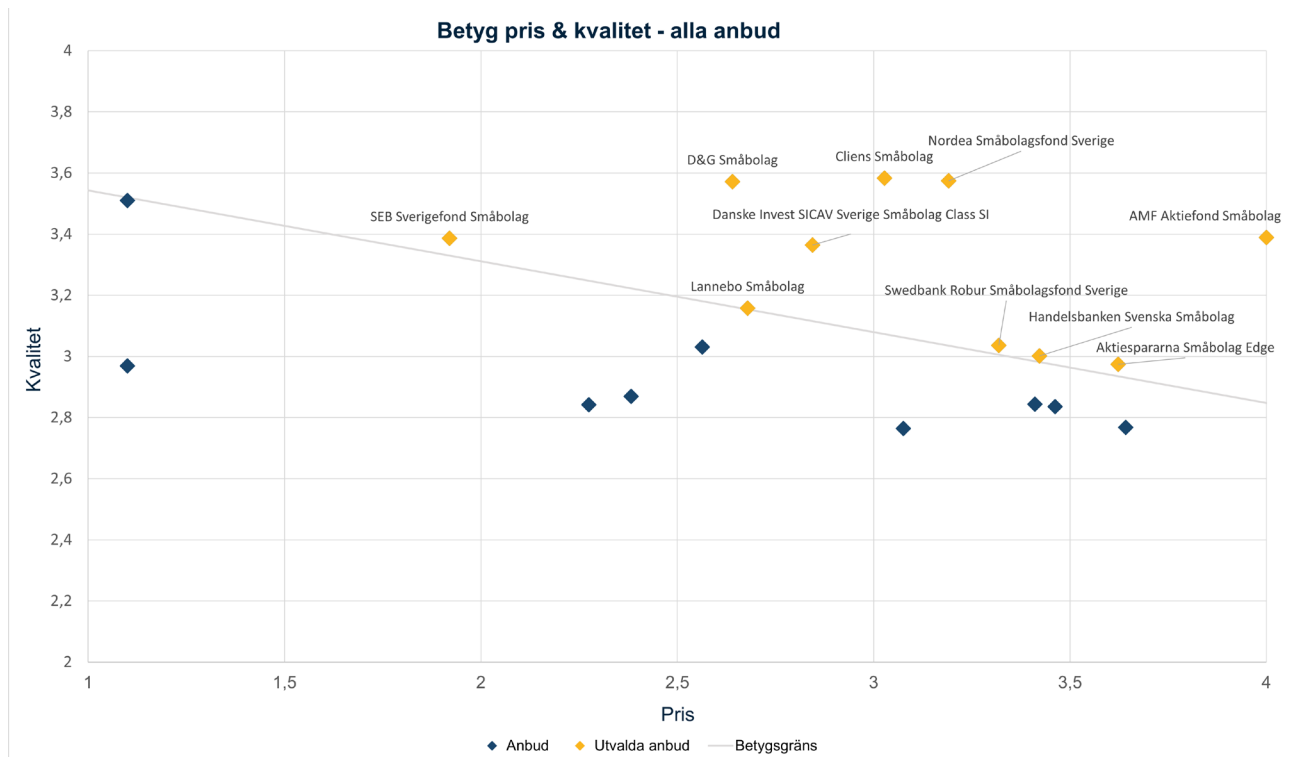
- **AMF Fonder AB**
AMF Aktiefond Småbolag
- **Carnegie Fonder AB**
D&G Småbolag
- **Cicero Fonder**
Aktiespararna Småbolag Edge (Ny)
- **Cliens Kapitalförvaltning AB**
Cliens Småbolag (Ny)
- **Danske Investment Management A/S**
Danske Invest SICAV Sverige Småbolag Class SI (Ny)
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Svenska Småbolag A1
- **Lannebo Kapitalförvaltning AB**
Lannebo Småbolag
- **Nordea Funds Ltd**
Nordea Småbolagsfond Sverige (Ny)
- **SEB Funds AB**
SEB Sverigefond Småbolag (Ny)
- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige

5.6. Kvalitet och pris

Anbuden har utvärderats utifrån de tilldelningskriterier som anges i upphandlingsdokumentationen. De fonder som tilldelades avtal utgjordes av de 10 anbud som erhöll högst sammanlagd poäng för dessa kriterier.

Den slutliga poängsättningen fastställdes efter att eventuella poängavdrag från intervjumöten beaktats och eventuella prisjusteringar hade införts i beräkningen.

Diagrammet nedan redovisar förhållandet mellan pris och kvalitet per fond. Linjen illustrerar den poängnivå som krävdes för att erhålla tilldelning i upphandlingen.

5.7. Fondfakta

Diagrammen nedan illustrerar de upphandlade fondernas utvärderingsresultat avseende tilldelningskriterierna i upphandlingen. Resultatet för varje fond som fått tilldelning visas i relation till det genomsnittliga resultatet för de 17 fonder och deras fondförvaltare där en utvärdering och intervju genomförts.

I utvärderingen betygssätts svaren i anbudsunderlaget på en skala 0–4. Observera att tilldelningskriterierna har olika vikt i utvärderingen men att detta inte beaktas i diagrammen.

5.7.1. AMF Aktiefond Småbolag

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i bolag med tillväxtprofil till rimlig värdering. Fonden har en investeringshorisont på fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av aktier i 50 till 70 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	AMF Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0800%
Startår	2004
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	Carnegie Small Cap Return Sweden
ISIN	SE0001185000

Resurser, fondförvaltare och kapitalförvaltning

avser kapitel fyra och fem i anbudsunderlaget.

Fond, filosofi och process

avser kapitel sex och sju i anbudsunderlaget.

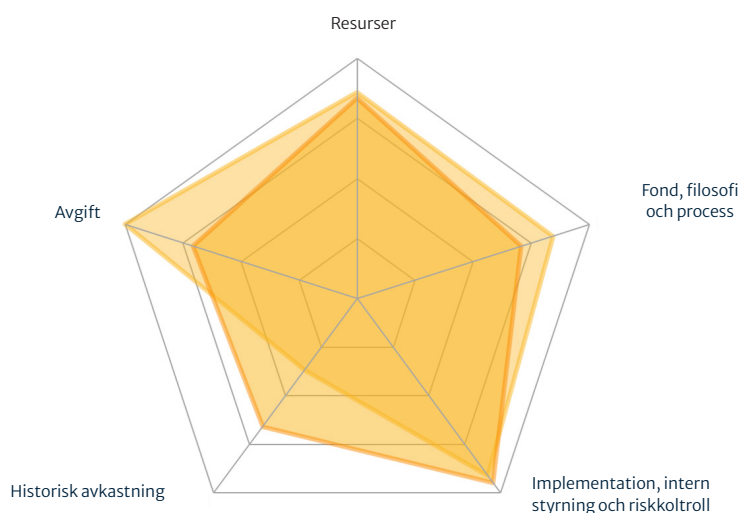
Administration och riskkontroll

avser kapitel åtta till 10 i anbudsunderlaget.

Historisk avkastning

avser kapitel 11 i anbudsunderlaget.

Avgifter avser kapitel 12 i anbudsunderlaget.

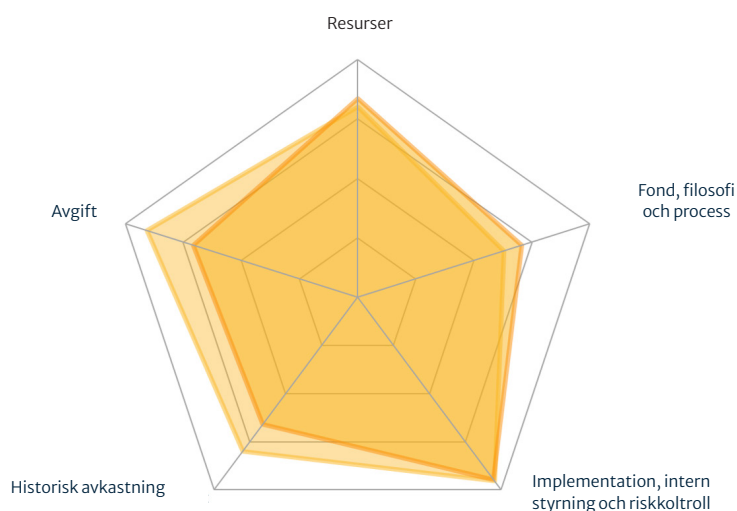
● AMF Aktiefond Småbolag

● Medel utvärderade fonder

5.7.2. Aktiespararna Småbolag Edge

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i bolag med tillväxtprofil till rimlig värdering. Fonden har en investeringshorisont på fem år. Investeringsprocessen baseras på en kvantbaserad faktormodell i kombination med fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av aktier i cirka 50 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Cicero Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,1290%
Startår	2021
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	Nasdaq OMX Small Cap Sweden GI
ISIN	SE0013719994

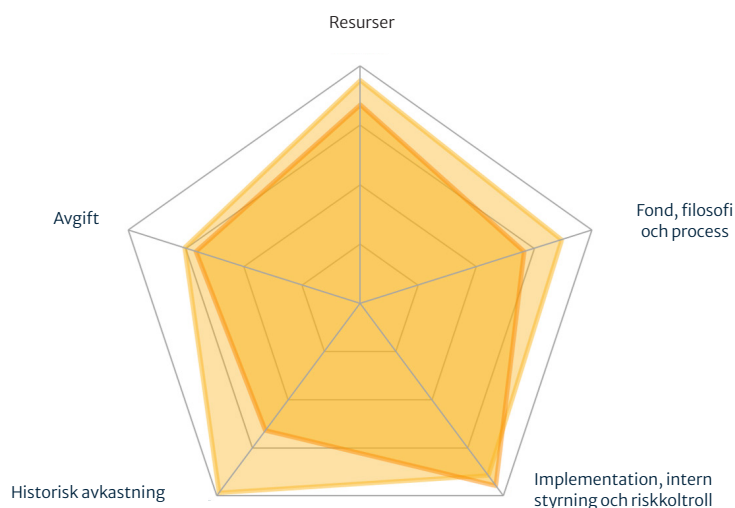
● Aktiespararna Småbolag Edge

● Medel utvärderade fonder

5.7.3. Cliens Småbolag

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i en blandning av kvalitets- och tillväxtbolag. Fonden har en investeringshorisont på minst fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av aktier i 35 till 45 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Cliens Kapitalförvaltning AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,1998%
Startår	2016
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	Carnegie Small Cap Return Index Sweden
ISIN	SE0016288633

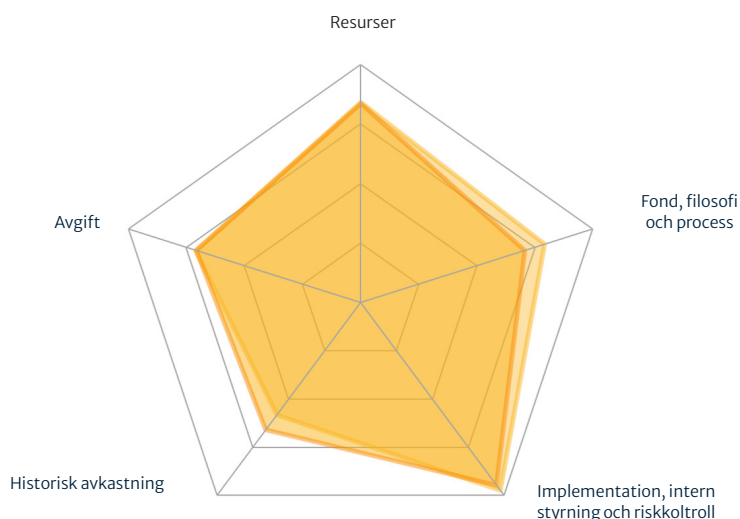
● Cliens Småbolag

● Medel utvärderade fonder

5.7.4. Danske Invest SICAV Sverige Småbolag Class SI

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i bolag med tillväxtprofil till rimlig värdering. Fonden har en investeringshorisont på fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av 35 till 45 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Danske Invest Management A/S
Kapitalförvaltare	Danske Bank A/S
Upphandlad avgift (pris)	0,2300%
Startår	2018
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	Carnegie Small Cap Return Index
ISIN	LU1857272469

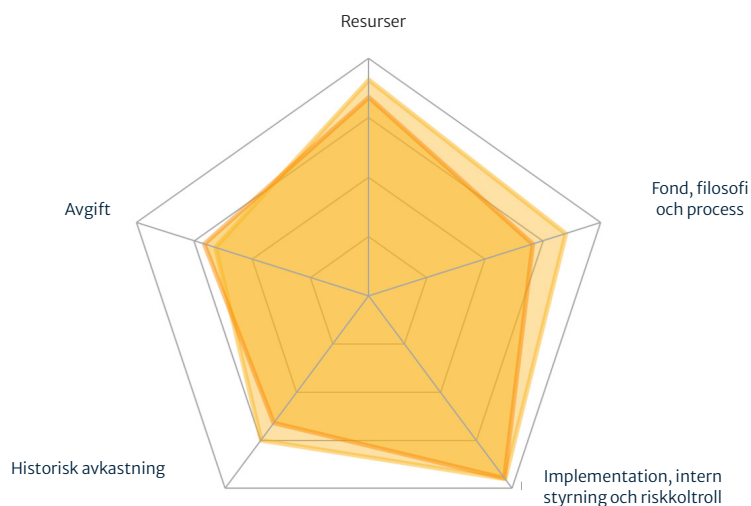

● Danske Invest SICAV Sverige Småbolag Class SI ● Medel utvärderade fonder

5.7.5. D&G Småbolag

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i en blandning av värde- och tillväxtbolag. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fonden har en investeringshorisont på minst fem år och innehåller 30 till 45 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Carnegie Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,2500%
Startår	2008
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	Carnegie Small Cap Return
ISIN	SE0002699421

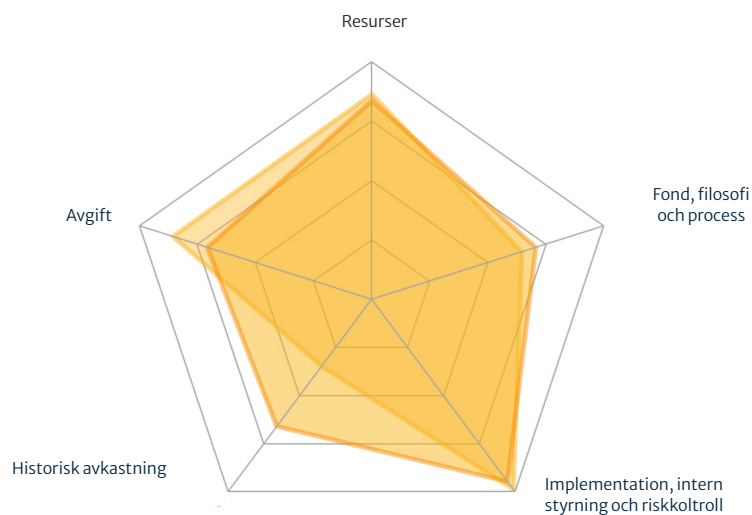
● D&G Småbolag

● Medel utvärderade fonder

5.7.6. Handelsbanken Svenska Småbolag A1

Fonden är en aktivt förvaltat svensk aktiefond som investerar i tillväxtbolag. Fonden har en investeringshorisont på minst fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av aktier i 70 till 100 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Handelsbanken Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,1550%
Startår	1994
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	SIX SRI Sweden 200 Small Cap Gross Index
ISIN	SE0000356065

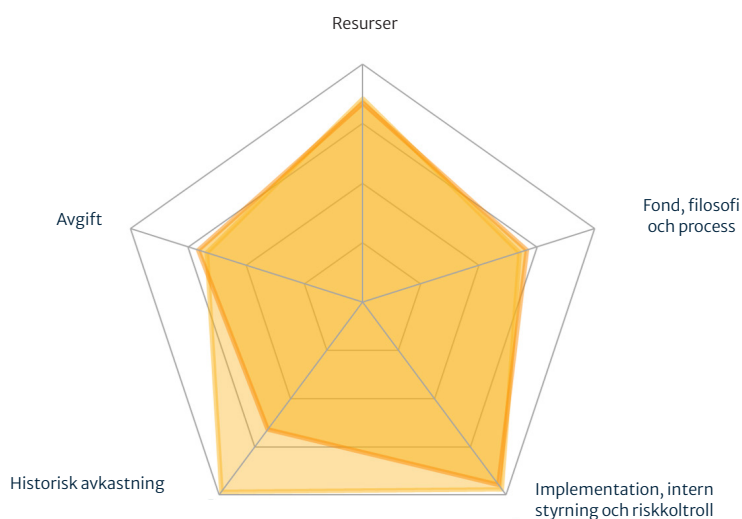

● Handelsbanken Svenska Småbolag ● Medel utvärderade fonder

5.7.7. Lannebo Småbolag

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i kvalitetsbolag med tillväxtprofil till rimlig värdering. Fonden har en investeringshorisont på minst fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av aktier i 30 till 50 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Lannebo Kapitalförvaltning AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,2450%
Startår	2000
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	Carnegie Small Cap Total Return Net
ISIN	SE0000740698

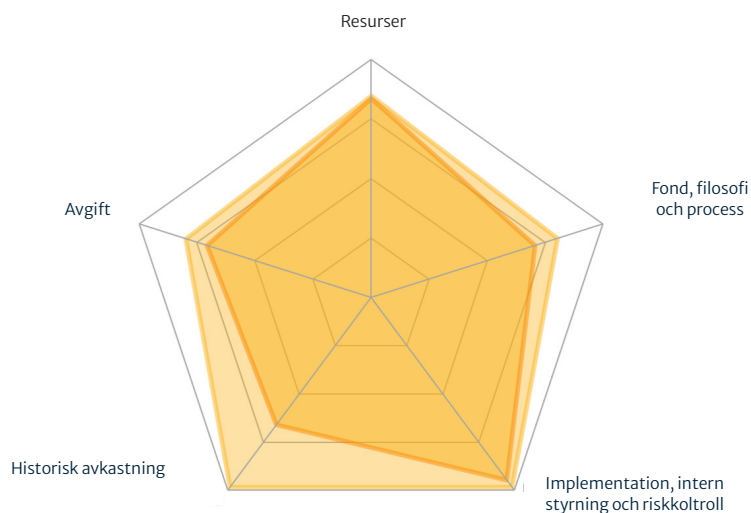
● Lannebo Småbolag

● Medel utvärderade fonder

5.7.8. Nordea Småbolagsfond Sverige

Fonden är en aktivt förvaltd svensk aktiefond som investerar i bolag med tillväxtprofil till rimlig värdering. Fonden har en investeringshorisont på tre till fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av 60 till 75 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Nordea Funds Ltd
Kapitalförvaltare	Nordea Investment Management AB
Upphandlad avgift (pris)	0,1850%
Startår	2011
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	Carnegie Small Cap Return Index Sweden
ISIN	SE0003653302

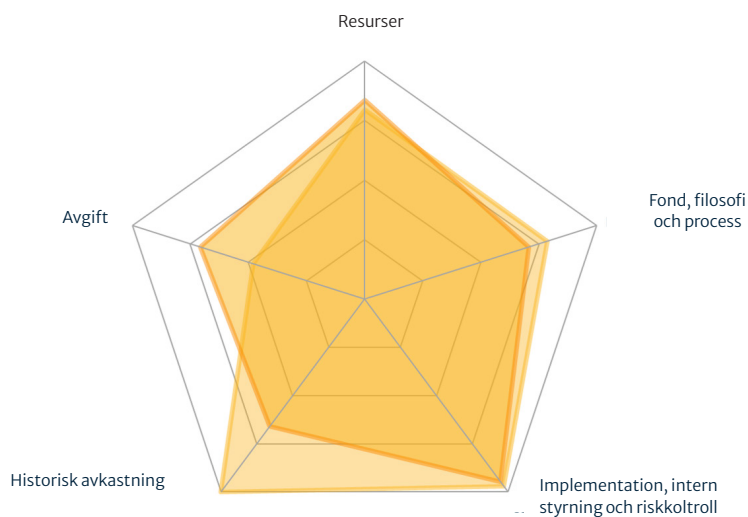

● Nordea Småbolagsfond Sverige ● Medel utvärderade fonder

5.7.9. SEB Sverigefond Småbolag

Fonden är en aktivt förvaltat svensk aktiefond som investerar i kvalitetsbolag. Fonden har en investeringshorisont på minst fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av 30–50 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	SEB Funds AB
Kapitalförvaltare	SEB Asset Management AB
Upphandlad avgift (pris)	0,3500%
Startår	1987
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	Carnegie SmallCap Sweden Return Index
ISIN	SE0000577389

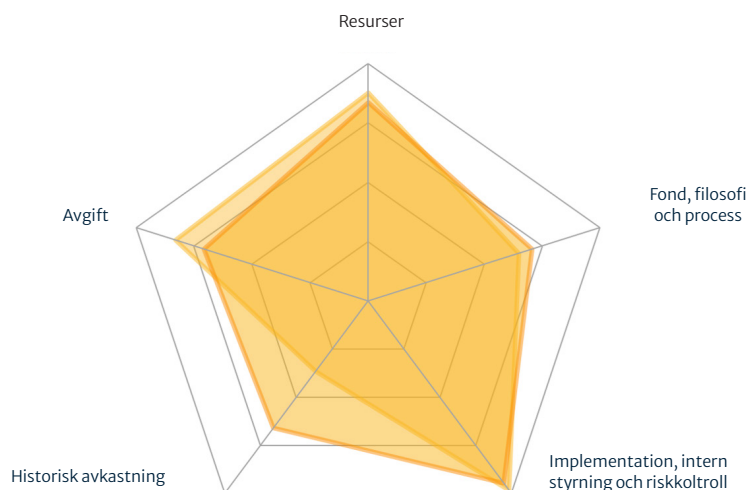
● SEB Sverigefond Småbolag

● Medel utvärderade fonder

5.7.10. Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige

Fonden är en aktivt förvaltad svensk aktiefond med fokus på bolagsval. Fonden har en investeringshorisont på minst fem år. Investeringsprocessen baseras på fundamental bolagsanalys. Fondens innehav utgörs av aktier i 50 till 70 bolag.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Swedbank Robur Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,1490%
Startår	1995
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	NASDAQ OMX Small Cap Sweden Gross
ISIN	SE0000602302

● Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige

● Medel utvärderade fonder

6. Förändring av kategorin

Kategorin aktivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning mot investeringar i småbolag består efter upphandlingen av 10 fonder, en minskning från tidigare 14 fonder. Av dessa 10 fonder är fem nya inom premiepensionen och fem fonder finns sedan tidigare med i utbudet på fondtorget.

Detta kapitel syftar till att belysa skillnader mellan fonderna inom den befintliga kategorin och fonderna i den upphandlade kategorin. Observera att detta inte är en del i den utvärdering som skett inom ramen för upphandlingen.

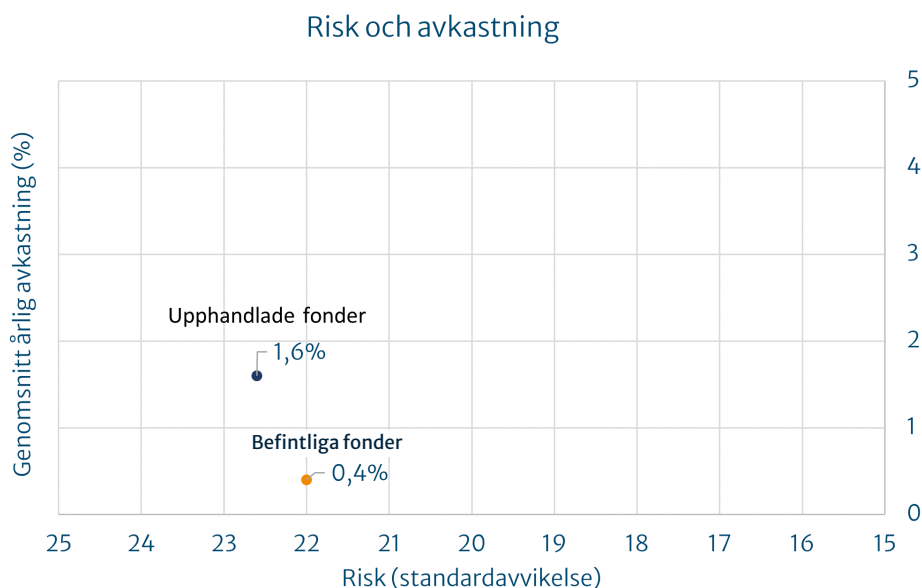
6.1. Kvalitet, risk och avkastning

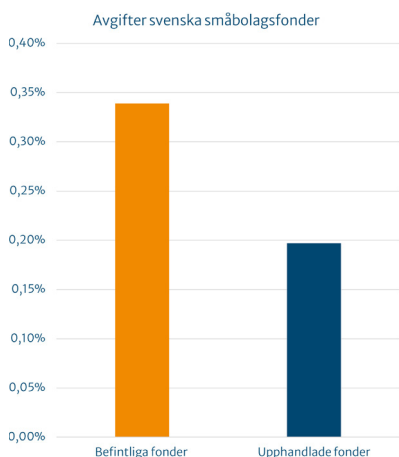
De fonder som tilldelas fondavtal uppfyller Fondtorgsnämndens krav på kvalitet. Detta innebär att fonderna bedöms ha hög sannolikhet att över tid generera meravkastning till pensionsspararna.

Kvalitet utvärderas endast för fonder som deltagit i en upphandling och inte för fonder i det befintliga anslutna utbudet. Det är därför inte möjligt att analysera hur kvaliteten har förändrats genom upphandlingen.

En jämförelse av historisk avkastning inom kategorin under de senaste tre åren, fram till och med den 31 mars 2025, mätt i SEK, visar att fonderna på det anslutna fondtorget haft en genomsnittlig årlig avkastning om 0,4 procent efter rabatterad avgift. Under samma tidsperiod har de upphandlade fonderna haft en genomsnittlig årlig avkastning om 1,6 procent efter upphandlad avgift. Upphandlingens kategoriindex Carnegie Small Cap Return Index Sweden har under samma tidsperiod haft en genomsnittlig årlig avkastning på -1,1 procent och en standardavvikelse på 21,5 procent. Den upphandlade gruppen har under treårsperioden fram till den 31 mars 2025 haft en något högre risk, mätt som standardavvikelse, jämfört med fonderna i det befintliga utbudet.

De upphandlade fonderna har således under denna period i snitt haft en högre avkastning till en något högre risk jämfört med fonderna i det befintliga utbudet samt en något högre avkastning och risk jämfört med kategoriindex.

6.2. Avgifter

Den genomsnittliga avgiften i det befintliga utbudet var vid tiden för upphandlingens annonsering 0,339 procent. Den genomsnittliga avgiften i det upphandlade utbudet är 0,197 procent vilket motsvarar en sänkning av avgiften med cirka 42 procent.

Av de 10 fonder som upphandlats fanns fem sedan tidigare på fondtorget. Samtliga dessa fonder har upphandlats till en lägre avgift än tidigare, vilket innebär att spararna i dessa fonder behåller samma fond som tidigare men till en lägre avgift. I genomsnitt sänks avgiften med drygt 17 procent för spararna i dessa fonder.

6.3. Hållbarhet

För att uppfylla det lagstadgade kravet om att upphandla hållbara fonder har Fondtorgsnämnden beslutat om obligatoriska krav avseende hållbarhet vad gäller både fondförvaltare och fonder. De fonder som har upphandlats uppfyller samtliga obligatoriska krav avseende hållbarhet. Det innebär att miniminivån avseende hållbarhet i fondutbudet inom kategorin har höjts jämfört med läget före upphandlingen. Samtliga upphandlade fonder har därmed processer som integrerar hållbarhet i fondens investeringsprocess och process för aktivt ägande, för att identifiera om verksamheter som fonden investerar i bryter mot Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNPG) eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt har riktlinjer för hur fondförvaltaren i så fall ska agera i egenskap av investerare utifrån denna information.

Hållbarhetskraven i upphandlingen har också säkerställt att analys av hållbarhetsrisker och möjligheter är väl integrerade i samtliga fonders investeringsprocesser och processer för aktivt ägande och röstning.

Samtliga upphandlade fonder inom kategorin rapporterar i enlighet med SFDR artikel 8.

6.4. Valfrihet

Valfrihet har inte varit en del av utvärderingen i upphandlingen men Fondtorgsnämnden har ett övergripande krav att ta hänsyn till valfrihet i dess beslutsfattande. Fondutbudet ska erbjuda valfrihet för spararna avseende erbjudande av fonder med olika placeringsinriktning och risknivå. Detta uppnås främst genom att upphandla olika fondkategorier snarare än att upphandla olika fonder inom en och samma kategori.

Fondtorgsnämnden har upphandlat 10 fonder då detta bedömdes vara det optimala antalet fonder för att uppnå lagkraven. Upphandlingsinstruktionerna medger dock att antalet fonder som upphandlas kan minskas om mindre än 50 procent av det tilltänkta kapitalet ej blir utdelat. I denna upphandling var frågan aktuell eftersom 77 procent av kapitalet kvarstår i samma fonder som tidigare. Fondtorgsnämnden har dock valt att inte minska antalet fonder för att säkerställa kapacitet och valfrihet inom kategorin under avtalstiden.

Antalet fonder i den upphandlade kategorin är nu 10 jämfört med tidigare 14 fonder. Detta antal anses vara tillräckligt för att uppnå motsvarande bredd i utbudet inom kategorin som tidigare.

Fondtorgsnämnden bedömer att det även efter upphandlingen finns en tillräcklig valfrihet för att tillgodose spararnas efterfrågan.

7. Fondtorgsnämndens slutsatser

Fonderna som upphandlas ska enligt lag vara lämpliga, kontrollerbara, hållbara, kostnadseffektiva och av hög kvalitet. Dessutom ska utbudet på fondtorget innebära valfrihet för pensionsspararna. Fondtorgsnämnden kan konstatera att det inkommit tillräckligt många anbud av hög kvalitet i upphandlingen för att möjliggöra ett slutresultat som lever upp till lagkraven.

Upphandlingen berör cirka 181 000 sparare med ett kapital om cirka 34 miljarder kronor inom kategorin. Efter upphandlingen består kategorin av 10 fonder jämfört med 14 fonder före upphandlingen. Fem av fonderna fanns sedan tidigare på fondtorget och fem är nya inom premiepensionen.

En jämförelse av historisk avkastning visar att de upphandlade fonderna under treårsperioden fram till den 31 mars 2025 haft en högre genomsnittlig årlig avkastning än de fonder som tidigare ingick i kategorin, vid en marginellt högre risknivå. De nuvarande fonderna har under perioden haft en genomsnittlig årlig avkastning om 0,4 procent efter avgifter, medan de upphandlade fonderna haft en avkastning om 1,6 procent efter avgifter.

Avgiftsnivåerna i kategorin har sänkts genom upphandlingen. Den genomsnittliga årliga avgiften i det befintliga utbudet var vid upphandlingens annonsering 0,339 procent, jämfört med 0,197 procent i det upphandlade utbudet, motsvarande en minskning om drygt 40 procent. För spararna i de fem fonder som funnits på fondtorget sedan tidigare innebär upphandlingen att samma fonder nu erbjuds till en lägre avgift än tidigare, utan att spararna behöver ta ställning till ett fondbyte.

Upphandlingen har också inneburit att nivån för hållbarhetsrelaterade krav i kategorin förändrats. Samtliga upphandlade fonder rapporterar i enlighet med artikel 8 i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR) och uppfyller de obligatoriska hållbarhetskrav som gäller för fonder på det upphandlade fondtorget. Det innebär bland annat att hållbarhetsaspekter ska ingå i investeringsprocessen och i arbetet med aktivt ägande.

Eftersom flera av fonderna som sedan tidigare funnits på fondtorget också blivit upphandlade är det en mindre del av det totala kapitalet inom kategorin som kommer att omfördelas. Av totalt cirka 34 miljarder kronor är det strax under 8 miljarder som kommer att omfördelas från uppsagda fonder till upphandlade fonder. Fondtorgsnämnden har möjlighet att minska antalet fonder som får tilldelning i och med att mindre än hälften av det tilltänkta kapitalet kommer att fördelas. Fondtorgsnämnden har valt att inte minska antalet fonder för att säkerställa stabilitet och kapacitet inom kategorin under avtalstiden.

Svenska småbolagsfonder har generellt haft en svag värdeutveckling den senaste femårsperioden. Över längre tidsperioder har dock många aktivt förvaldade svenska småbolagsfonder levererat hög

absolutavkastning till dess andelsägare. Inför upphandlingen har det från vissa håll lyfts att likviditeten i aktiemarknaden är så begränsad att det kan vara svårt att genomföra större transaktioner i samband med en upphandling. Fondtorgsnämnden anser dock, trots begränsad likviditet och en period av låg avkastning, att svenska småbolagsfonder är en lämplig kategori för premiepensionens fondtorg som ger spararna ytterligare diversifieringsmöjligheter.

Ett kostnadseffektivt fondutbud av hög kvalitet inom premiepensionens fondtorg är också en viktig förutsättning för att bibehålla spararnas intresse och förtroende för investeringar i svenska småbolagsfonder. Investeringar som bidrar till den svenska kapitalmarknadens funktion och i förlängningen svensk tillväxt, innovation och konkurrenskraft.

Sammantaget innebär upphandlingen av svenska småbolagsfonder att kategorin nu omfattar ett utbud med kvalitetskontrollerade fonder, lägre genomsnittliga avgifter och en uppdaterad nivå av hållbarhetskrav.

Fondtorgsnämnden vill avslutningsvis tacka alla anbudsgivare för deltagande i upphandlingen.

